

10. Stepanenko O.P. Analiz dynamiky rozvytku bankivs'koi systemy Ukrainy, O.P. Stepanenko. Teoryia y praktyka ekonomyky y predprynymatel'stva: Mat-ly V II Mezhdunar. nauch.-prakt. konf., Symferopol': TNU im. V.Y. Vernadskoho. 2010, pp. 89 – 90.
11. Stepanenko O.P. Doslidzhennia dynamiky rozvytku bankivs'koi systemy: stsenarnyj pidkhid, O.P. Stepanenko, Ekonomichnyj analiz. Zbirn. nauk. prats'. Vyp. 9, Ch. 2. Ternopil'. 2011, pp. 380 – 384.
12. Novoe v synerhetyke. Vzghliad v tret'e tysiacheletye, Pod red. Malynetskoho H.H., Kurdiunova S.P. M.: Nauka, 2002. 480 p.
13. Nort D. Ynstytuty, ynstytutsyonal'nye yzmeneniya y funktsyonyrovanye ekonomyky, D. Nort. M.: Fond ekonomycheskoj knyhy "Nachala", 1997. 180 p.
14. Ovsyj V. Al'ternatyvnyj vzghliad na IT-stratehyy, V. Ovsyj. Bankovskye tekhnolohyy. M., 2008, no. 8 (2008), pp. 22 – 24.

Отримано 06.12.2016

УДК 004:658:330

Світлана КОЛЯДЕНКО

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Вінницький національний аграрний університет, Вінниця, Україна

Резюме. Швидкі темпи розвитку інформаційних технологій у світі призвели до змін в економічній системі; класична економіка поступається новим її формам, ряд яких мають інформаційну основу, наприклад, інформаційна економіка. В 70-х роках минулого століття глобалізаційні процеси в економіці, пришвидшені глобалізацією інформатизації, призвели до розвитку інформаційної економіки як нової форми світової економіки, складовою якої є інформаційний менеджмент. Інформаційний менеджмент є різновидом класичного менеджменту, проте основні поняття його як науки також необхідно виокремити: принципи, напрями розвитку, тенденції тощо. Українські вчені (починаючи в складі радянської наукової думки) долучалися до розвитку економічних процесів у світі. Велику роль вони відігравали й продовжують цей напрям сьогодні, вивчаючи її і з погляду економічної кібернетики, а це, в першу чергу, інформаційні системи та технології, прогнозування, моделювання, інформатизація тощо.

Ключові слова: інформаційний менеджмент, менеджмент, інформаційне суспільство, цифрове суспільство, інформаційна економіка, глобальна економіка, цифрова економіка.

Svitlana KOLIADENKO

INFORMATION MANAGEMENT AS A PART OF INFORMATION ECONOMICS

Vinnitsia National Agrarian University, Vinnitsia, Ukraine

Summary. World economy entered a new development stage, which is caused by changes of the economic processes in general and by changes in the processes associated with globalization, development of information systems and technology, in particular. Today we observe a new kind of the world economy – the digital economy, which includes a number of its new interrelated and complementary pieces, among which there is knowledge of economy, information economy, network economy, etc. Like other sciences, the information economy has many components; one of them is information management. During the last 50 years Ukrainian scientists laid the foundation for the development of the digital economy, exploring the issues as a part of a science of classical economic direction and specific kind of economics – «economy cybernetics». One of its components is Information Management, which is a kind of modern management. Conceptual foundations of information management theory is not enough developed today, its situation makes impossible to determine the direction of development of information economy, society, ranking countries in the economy globalization and others. Ukrainian economic thought, involving knowledge of information, together with world economists, attached development of these

processes. Deepening the study of information management as a part of the information economy can help move the economy from classic form to new forms, including information economy.

Key words: *information management, management, information society, digital society, information economy, the global economy, digital economy.*

Постановка проблеми. Перехід світової економіки в останні десятиліття на якісно новий вид діяльності вимагає від економічної науки теоретичного обґрунтування таких змін, їх осмислення, вивчення якісних характеристик та можливих викликів. Якісно новий вид економічної діяльності – це перехід світового суспільства на нові форми економічної діяльності, в першу чергу – це цифрова економіка. Одним із її різновидів є інформаційна економіка, яка за останні десятиліття розвивається надзвичайно швидкими темпами, охоплює всі галузі економічної діяльності, визначає напрями руху глобальних процесів у світі. Інформаційна економіка формується й на засадах нової інформаційної політики сучасного періоду розвитку, одним із наукових напрямів якого є інформаційний менеджмент. Визначення місця інформаційного менеджменту в складі інформаційної економіки дасть змогу показати зв'язок цих категорій в сучасній економіці та визначити їх вплив на подальший розвиток сучасної економічної науки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження питань як інформаційної економіки так й інформаційного менеджменту в свій час зробили багато зарубіжних та вітчизняних науковців, зокрема Д. Белл, М. Порат, Й. Масуда, Й. Хергет, В.М. Геєць, М. Кастельс, Я. Жаліло, В.П. Андрущенко, І.П. Малик та ін. Велика кількість наукових праць присвячені дослідженню економічних питань розвитку інформаційної економіки, окремих її аспектів, зарубіжному розвитку тощо. Маловивченими залишаються як теоретичні питання інформаційного менеджменту як галузі наукових знань, специфічні особливості, понятійно-категоріальний апарат, об'єкт та предмет дослідження, так і практичне їх втілення в контексті складової інформаційної економіки.

Мета статті – визначення місця інформаційного менеджменту в інформаційній економіці та взаємозв'язок означених категорій.

Виклад основного матеріалу. За останні 40–50 років світ вступив у нову фазу свого економічного розвитку, яка, в першу чергу, характеризується як нова інформаційна епоха. Цей перехід був зумовлений революцією інформаційних технологій, яка уже в 70-х роках ХХ століття стала основою нових технологічних змін у системі всієї світової економіки. В цей же період починається інший новий етап в економіці – глобалізація.

Вчені-теоретики вводять до переліку факторів виробництва, крім існуючих на той час класичних – земля, праця, капітал – нові, що відповідають тогочасному розвитку економіки – підприємницькі здібності та інформацію (на сьогодні додано ще один фактор – наука). У відповідності з визначенням – інформація, як фактор виробництва, забезпечує систематизацію знань, матеріалізованих у систему механізмів, машин, обладнання, моделей менеджменту й маркетингу [1].

Поєднання інформатизації і глобалізації в одному часовому просторі свідчить про появу нового етапу економічного розвитку світу, що в сьогоднішньому періоді й характеризується як інформаційна економіка.

За словами Мануеля Кастельса «глобальна економіка» означає, що основні види економічної діяльності (виробництво, споживання, інформація, технологія, ринки) організуються у глобальному масштабі, безпосередньо або ж із використанням розгалуженої мережі, що пов'язує економічних агентів. Також він вважає, що глобальна економіка здатна працювати як єдина система в режимі реального часу у масштабі усєї планети. Для такої роботи необхідно мати й відповідні засоби комунікації, притаманні інформаційній економіці, котрі й почали розвиватися надзвичайно стрімкими темпами в

середині 70-х років.

Інформаційна економіка (з урахуванням ролі глобалізації та інформатизації комерційної діяльності) – це інноваційний тип господарської діяльності, де основними ресурсами є інформація та знання, що забезпечують функціонування електронного бізнесу та надання електронних послуг державою за умов мінімізації витрат на пошук інформації [2].

Деякі вчені називають період зародження та становлення інформаційної економіки цифрову та ІКТ-революцію [3], перевагами якої є забезпечення кращого та дешевшого доступу до знань та інформації, що прискорює здійснення операцій і бізнес-процесів, знижує їх вартість тощо. Це в свою чергу, дає змогу різко підвищити ВВП, продуктивність праці в економічно розвинених країнах, зокрема в Європейському Союзі. Як вказує автор, швидке зростання значення інформації та електронних послуг і, отже, застосування ІКТ в економіці, державному управлінні і повсякденному житті громадян викликало новий напрям трансформації – перехід до інформаційної економіки.

Розвиток суспільства в інформаційній економіці зазнає змін, оскільки відбуваються зміни в інфраструктурі та технологіях. Оскільки основним продуктом інформаційної економіки є інтелектуальні послуги та наукомісткі товари, найбільшу цінність становлять інформація та знання, на основі яких розвиваються інформаційні технології. Інформаційна економіка – це такий тип економіки, де продуктивність і конкурентоспроможність господарюючих суб'єктів залежать головним чином від їх здатності генерувати, обробляти й ефективно застосовувати інформацію, засновану на знаннях. Також інформаційну економіку можна визначити як економіку, в якій інформація є валютою та продуктом [3].

В наш час, коли інформаційна економіка набула рис не тільки наукового напрямку, а й галузі, деякі вчені, зокрема В.М. Геєць, вважають, що це перша, початкова стадія нової економіки постіндустріального суспільства, яка в процесі розвитку перетвориться на економіку знань. Інші виокремлюють її у постіндустріальну нову економіку, основою якої є Інтернет-економіка [4]. Ми ж вважаємо, що об'єднуючою наукою стане цифрова економіка, яка за класичним визначенням Дона (Дональда) Тапскотта https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%94%D0%BE%D0%BD_%D0%A2%D0%B5%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%82%D1%82&action=edit&redlink=1 (одного з найголовніших світових авторитетів у галузі бізнес-стратегії), – це економіка, що заснована на домінуючому застосуванні цифрових технологій (1995 р.).

У будь-якому випадку зрозумілим є те, що на перший план виходить наука як категорія, як об'єкт знань, як фактор виробництва, що, в свою чергу, являє собою сферу людської діяльності, функцією якої є вироблення і систематизація об'єктивних знань про дійсність. Особливості цього фактора виробництва полягають у тому, що наука як елемент продуктивних сил стає учасником виробництва; впливає на рівень ефективності виробництва; впливає на процес підготовки висококваліфікованої робочої сили; визначає рівень технології та організації виробництва; перетворюється на безпосередню продуктивну силу [1].

У випадку, коли інформація стає одним з найважливіших ресурсів людської діяльності, валютою, продуктом, виникає необхідність виокремлення нового напрямку інформаційної політики сучасного періоду розвитку економіки. Таким напрямом стає інформаційний менеджмент як складова інформаційної економіки. На сьогодні концептуальні засади інформаційного менеджменту навіть теоретично розроблені недостатньо, що не дає можливості визначити напрям розвитку інформатизації як економіки, так і суспільства; критерії рейтингу країн у процесі глобалізації економіки тощо.

В українській економічній науці поняття «інформаційний менеджмент»

вивчається недостатньо і призводить іноді до хибних думок з приводу його значущості. В одній зі своїх робіт «Інформаційні технології як фактор суспільних перетворень в Україні» Ожеван М.А., Гнатюк С.Л., та Ісакова Т.О. пишуть: «Поки що складається небезпідставне враження, що українська нація є пасивним споживачем інноваційних технологій, створених іншими націями, й не пропонує світові власних. Відтак, наше суспільство не може бути кваліфіковане як «розумне» (smart society), у якому йдеться про технологічно детерміновані соціальні трансформації, пов'язані з переходом від широкого застосування знань до масового використання інформації, з якої майже автоматичним шляхом у потрібний час у потрібному місці можна «екстрагувати» потрібні знання» [5, 22].

Дуже важко погодитися з цим твердженням, адже українські розробки в сфері інформаційних технологій, а відтак, інформаційного менеджменту, відомі та використовуються в усьому цивілізованому світі й приносять великі прибутки. Можна заперечити авторам саме в тому сенсі, що наймасовіший виїзд ІТ-спеціалістів відбувається саме з України, Білорусі, Польщі та Росії, причому ще з 80-х років ХХ століття і не призупиняється й досі. Тому з упевненістю можна сказати, що саме завдяки добре налагодженому інформаційному менеджменту в галузі підготовки таких спеціалістів в українських вищих навчальних закладах світ отримує і в найближчій перспективі буде отримувати висококваліфікованих спеціалістів саме з ІТ-технологій. Можна задати запитання, а чи добре це для економіки? Відповідей є кілька, причому, в основній своїй масі – позитивні:

- в силу тих умов, які складаються в Україні за останні 25–30 років, таким спеціалістам важко знайти роботу в країні, і вони, працюючи в інших країнах, підвищують свій кваліфікаційний рівень; велику суму зароблених грошей направляють в Україну у вигляді безповоротних інвестицій;

- наше суспільство може бути кваліфіковане як «розумне», якщо продовжує готувати висококваліфікованих спеціалістів, затребуваних в інших країнах (в основному високорозвинених – США, Канаді, країнах ЄС);

- за сприятливих для них умов, частина повернеться (якраз цей процес почався в останні роки) з отриманим великим досвідом роботи в економічно розвинених країнах та успішних фірмах;

- на сьогодні багато з таких фахівців працюють на іноземні компанії, живучи на території України, тим самим, отримуючи заробіток в інших країнах, витрачають гроші в своїй державі;

- в останні 10–15 років все більше висококваліфікованих спеціалістів працюють в Україні, створюючи продукт саме в своїй країні та розвиваючи ІТ-бізнес.

На відміну від наведеного твердження [5], можемо сказати, що розвиток інформатизації суспільства, в т.ч. галузі освіти, випереджає темпи розвитку звичайної економіки в країні, тому існувала необхідність використання знань, саме як засобу виробництва, в інших країнах.

Одне з визначень інформаційного менеджменту трактується як інноваційна діяльність, яка орієнтована на постійний пошук нових способів організації інформаційної діяльності, на створення матеріальних і соціальних передумов для ефективного доступу до інформації й забезпечення інформаційно-комунікаційних процесів, на активізацію і розвиток наявних інформаційних ресурсів і форм їх раціонального використання.

Виходячи з цього, можна означити концепцію інформаційного менеджменту: на думку В.В. Мельника [6, 125], вона об'єднує такі підходи:

- економічний, який розглядає питання залучення нової інформації, виходячи з уявлень корисності й фінансових витрат;

- аналітичний, що базується на аналізі потреб користувачів інформації та комунікації;
- організаційний, що розглядає інформаційні технології в контексті їх впливу на організаційні аспекти;
- системний, що розглядає опрацювання інформації, виходячи з цілісного, системно орієнтованого, всеохоплюючого процесу опрацювання інформації в організації і приділяє особливе значення оптимізації комунікаційних каналів, інформації, матеріальних засобів, методів роботи, витрат.

Інформаційний менеджмент є одним із видів менеджменту класичного. В [7] автор визначає його як сукупність визначальних ідей, концептуальних положень та висновків класичного, кількісного, ситуаційного, стратегічного видів менеджменту. А також теоретичних засад, суміжних із менеджментом галузей наук: кібернетики (ідея нероздільної єдності процесів управління, інформації та ентропії, висновок учених про антиентропійну спрямованість процесу управління будь-якою системою, синергію й оптимізацію процесів, які цілеспрямовують систему на досягнення якісно нового стану та розвитку, а не системного занепаду – ентропії), соціальної інформатики (концепція тезаурусної інформації, концепція значення знака, атрибутивна та функціональна концепція інформації), інформаціології (ідея розвитку інформаційного суспільства на основі використання ІР і ІКТ, теорія побудови інформаційної моделі Всесвіту для всіх процесів у мікро- та макросвітах, інформаційно-комунікаційних відносин, які відтворюють життя особистості та соціуму) і практики використання ІР, ІС, інформаційних процесів в управлінні соціальною сферою, зокрема у сфері освіти. Автор також стверджує, що інформаційний менеджмент як вид загального менеджменту почав формуватися як галузь наукових знань за умов розвитку інформаційної цивілізації, тобто з впевненістю можна сказати, що він є структурною складовою інформаційної економіки.

Заслуговує на увагу думка Л.М. Калініної про те, що розвиток наукової галузі «інформаційного менеджменту» потребував розкриття концептуальних поглядів на сутність наукового феномену «інформація», введення до наукового обігу термінів, зокрема «системно-кібернетичний підхід до управління соціально-педагогічними системами», що дозволяє розкрити генезис менеджменту як універсального феномена на будь-якому етапі розвитку цивілізації, обґрунтувати теоретико-методологічні засади інформаційного менеджменту в умовах розвитку інформаційного суспільства у країні; виявити та проаналізувати характерні інформаційні субстрати, що детермінують ефективність інформаційного управління ЗНЗ як підсистеми, адекватної організаційній структурі системи управління, визначення компонентів цієї підсистеми, функцій та взаємозв'язків між ними з позицій цілісності динамічних систем (структурний аспект) [7].

Автор зосереджує увагу на системно-кібернетичному підході. У світовій економіці, в тому числі в освітній сфері (крім країн колишнього Радянського Союзу), нема такої спеціальності, як економічна кібернетика. Проте, на нашу думку, лише в економічній кібернетиці інформаційний менеджмент набуває свого класичного значення.

Як відомо, роль економічної кібернетики в розвитку інформаційного менеджменту суттєва. Це виходить з того, що кібернетика як наука про управління об'єктом свого вивчення має керуючі системи.

Основна мета кібернетики як науки про управління – намагатися побудувати на основі вивчення структур і механізмів управління такі системи, таку організацію їхньої роботи, таку взаємодію елементів усередині цих систем і таку взаємодію із зовнішнім середовищем, щоб результати функціонування цих систем були найкращими, тобто

приводили б найшвидше до заданої мети функціонування при мінімальних витратах тих або інших ресурсів (сировини, енергії, людської праці, машинного часу, пального і т. д.). Усе це можна визначити терміном «оптимізація», тобто основною метою кібернетики є оптимізація систем управління.

Вивчення інформаційного менеджменту з позицій економічної кібернетики також дає можливість характеризувати його як складову інформаційної економіки.

Дослідженням доведено, що множинність різних підходів до вивчення окремих категорій дає можливість всебічно її охарактеризувати та визначити окремі поняття й категорії; вивчення похідних понять дослідження слугувало науковим підґрунтям подальшого аналізу їх змісту, структури та взаємозв'язку з базовим, які у сукупності утворюють понятійно-термінологічне коло інформаційного менеджменту. Вважаємо, що інформаційний менеджмент як галузь наукових знань має свої специфічні особливості, понятійно-категоріальний апарат, об'єкт і предмет дослідження, що зумовлює доцільність виокремлення його у самостійний об'єкт фундаментальних і прикладних досліджень. Підтримуємо [7] в тому, що зазначене сприятиме відкриттю нових законів, закономірностей, виявлення тенденцій розвитку, принципів, інформаційних технологій і механізмів інформаційного менеджменту, розроблення його наукових засад, обґрунтування принципів і варіативних систем інформаційного забезпечення управління установ із використанням НІТ і засобів ІКТ є адекватним стратегічному напрямку розвитку інформаційного суспільства у країні та зумовлює розгортання наукових досліджень у цьому напрямі.

Висновки. Провівши дослідження щодо місця інформаційного менеджменту в складі інформаційної економіки, можна зазначити, що в останні 30–40 років розвиток знань як складової знань економічних призвів до швидкого втілення інформаційного менеджменту в галузь економіки. Розвиваючись як складова менеджменту в процесі управління виробництвом, інформаційний менеджмент посів своє місце в глобалізації та інформатизації економіки, суспільства, освіти. В Україні і світі спостерігається стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та інформаційної економіки. Проте при розгляді складових інформаційної економіки у розрізі глобалізаційних процесів прослідковується ряд невирішених проблем, зокрема в інформаційному менеджменті, ці фактори сприяють глибшому вивченню інформаційного менеджменту в складі інформаційної економіки: тенденцій, наукових засад, принципів тощо. Впровадження заходів щодо подальшого вивчення теоретичних питань дасть змогу мінімізувати негативні впливи сучасних тенденцій в глобальній економіці.

Conclusions. Having conducted the research of the information management as a part of the information economy, we note that during the last 30-40 years the development of knowledge has led to a rapid implementation of information management into the sphere of economics. Information management was developed as a part of production management, and now it takes place in globalization and informatization of the economy, society and education. There is a rapid development of information and communication technologies (ICT) that we can observe in Ukraine and in the world. However, when considering the components of the information economy in the context of globalization there can be traced a number of unresolved issues, including information management problems. Those factors contribute to a deeper study of information management as a part of the information economy, trends, scientific foundations, principles. Implementation of measures to further study of theoretical questions will help minimize the negative impacts of current trends in the global economy.

Використана література

1. Вікіпедія. Фактори виробництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Фактори_виробництва.
2. Мельничук, О. Розвиток електронної комерції у структурі інформаційної економіки України [Текст]

- / О. Мельничук. // Економіка. – 2014. – № 8 (161). – С. 93 – 97.
3. Малик, І.П. Тенденції розвитку інформаційної економіки в Україні [Текст] / І.П. Малик // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. – 2013. – Випуск 1 (14). – С. 25 – 34.
  4. Геєць, В.М. Пріоритети національного економічного розвитку в контексті глобалізаційних викликів: монографія. У 2 ч. – Ч. 1; [Текст] / за ред. В.М. Геєця, А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 389 с.
  5. Інформаційні технології як фактор суспільних перетворень в Україні: зб. аналіт. доп. [Текст] / М.А. Ожеван, С.Л. Гнатюк, Т.О. Ісакова; за заг. ред. Д.В. Дубова. – К.: НІСД, 2011. – 96 с. Електронна версія: <http://www.niss.gov.ua>.
  6. Мельник, В.В. Формування концепції інформаційного менеджменту: сутність, задачі, основні напрями розвитку / В.В. Мельник // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2012. – № 49. – С. 122 – 134. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_49_122.pdf.
  7. Калініна, Л.М. Генезис інформаційного менеджменту як галузі наукового знання / Л.М. Калініна // Стратегічні пріоритети. – 2009. – № 4 (13). – С. 71 – 76. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.niss.gov.ua/book/StrPryor/SpPrior_13/10.pdf.

References

1. Vikipediia. Faktory vyrobnytstva. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://uk.wikipedia.org/wiki/Factory_vyrobnytstva.
2. Melnychuk O. Rozvytok elektronnoi komertsii u strukturi informatsiinoi ekonomiky Ukrainy. O. Melnychuk Ekonomika, 2014, no. 8 (161), pp. 93 – 97.
3. Malyk I.P. Tendentsii rozvytku informatsiinoi ekonomiky v Ukraini, I.P. Malyk. Visnyk Skhidnoievropeiskoho universytetu ekonomiky i menedzhmentu. 2013. Vypusk 1 (14), pp. 25 – 34.
4. Heiets V.M. Priorytety natsionalnoho ekonomichnoho rozvytku v konteksti hlobalizatsiinykh vyklykiv: monohrafiia. U 2 ch. – Ch. 1, za red. V.M. Heitsia, A.A. Mazaraki. K: Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, 2008, 389 p.
5. Informatsiini tekhnolohii yak faktor suspilnykh peretvoren v Ukraini: zb. analit. dop., M.A. Ozhevan, S.L. Hnatiuk, T.O. Isakova; za zah. red. D.V. Dubova. K.: NISD, 2011, 96 p. Elektronna versiiia: <http://www.niss.gov.ua>.
6. Melnyk V.V. Formuvannia kontseptsii informatsiinoho menedzhmentu: sutnist, zadachi, osnovni napriamy rozvytku, V.V. Melnyk. Humanitarnyi visnyk ZDIA, 2012, no. 49, pp. 122 – 134. [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_49_122.pdf.
7. Kalinina L.M. Henezys informatsiinoho menedzhmentu yak haluzi naukovoho znannia, L.M. Kalinina. Stratehichni priorytety, 2009, no. 4(13), pp. 71 – 76. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://old.niss.gov.ua/book/StrPryor/SpPrior_13/10.pdf.

Отримано 26.12.2016

УДК 330.43:502.4

Ольга ЛЕОНТЮК-МЕЛЬНИК; Діана ЗАХАРЧУК

ЕКОНОМЕТРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ АНАЛІЗУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний аграрний університет, Вінниця, Україна

Резюме. Наведено, що рівень прогнозування процесів суспільного розвитку зумовлює ефективність планування й керування економікою та іншими сферами. Соціально-економічне передбачення основних напрямків суспільного розвитку припускає використання спеціальних обчислювальних і логічних прийомів, які дозволяють визначити параметри функціонування окремих елементів продуктивних сил у їхньому взаємозв'язку і взаємозалежності. Розглянуто роль моделі в системі прогнозування. Особливу увагу приділено економетричним моделям, які відіграють важливу роль у процесі передбачення економічних процесів країни.

Ключові слова: економетрика, прогноз, прогнозування соціально-економічних процесів, економетричні моделі, екзогенні змінні.